

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/47/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114209537
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4114209537.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Jarmily Pogradovej, v právnej veci navrhovateľa: Y. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., R. V. 1044/61, zast. advokátskou kanceláriou: ADVOKÁT JUDr. PETER TIMKO spol. s r.o., so sídlom Maňa, Pri parku 8, IČO: 50 528 874, proti osobe povinnej platiť výživné: N. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., V. X, zast. JUDr. Peter Matejov, advokát, so sídlom Nitra, Hollého 12, o určení výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní povinného proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 17C/51/2014-90 zo dňa 11. mája 2018 v spojení s opravným uznesením č. k. 17C/51/2014-117 zo dňa 28. novembra 2019, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi p r i z n á v a proti povinnému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého nároku rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa prostredníctvom právneho zástupcu žalobou podanou na Okresnom súde Nitra (ďalej len "súd") dňa 25.3.2014 domáhal o určenie výživného a to vo výške 250 eur. Vo veci rozhodol súd rozsudkom č. k. 17C/51/2014-68 zo dňa 4.6.2014, ktorým vo výroku I. zaviazal oprávneného prispievať na výživu navrhovateľa sumou 180 eur mesačne, počnúc od 25.3.2014, ktoré je oprávnený povinný platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa. Vo výroku II. zročné výživné oprávneného za čas od 25.3.2014 do 31.5.2014 činí sumu 225,58 eur, ktorú sumu súd povolil oprávnenému splácať v pravidelných mesačných splátkach po 100 eur spolu s bežným výživným, počnúc prvou splátkou v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku pod následkom straty výhody splátok. Vo výroku III. súd návrh navrhovateľa vo zvyšku zamietol a vo výroku IV. navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal. Proti predmetnému rozsudku v časti náhrady trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti (IV.) týkajúcej sa náhrady trov konania uznesením č. k. 8Co/143/2015-83 z 30.06.2015 zrušil a vec mu vrátil v tejto časti na ďalšie konanie. Výroky I. až III. ostali právoplatné 19.12.2014.

2. Napadnutým (zhora v záhlaví tohto rozhodnutia označeným a opravným uznesením čo do označenia právneho zástupcu navrhovateľa opravovaným) uznesením súd prvej inštancie vo veci trov konania opätovne takto rozhodol:

I. Navrhovateľovi sa p r i z n á v a náhrada trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 44 %, ktoré je povinný zaplatiť oprávnený.

II. Navrhovateľovi sa p r i z n á v a náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, ktoré je povinný zaplatiť oprávnený.

III. O výške náhrady trov bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným rozhodnutím.

3. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie s poukazom na stav konania vo veci, citované ust. § 151 ods. 3 OSP (Občiansky súdny poriadok - zák. č. 99/1963 Zb.) účinného do 30.06.2016 a citované ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP = zákon č. 160/2015 Z. z. - §§ 473, 470 ods. 1 a 2, § 255 ods. 1 a 2 a 257), odôvodnil nasledovne:

4. Navrhovateľ sa domáhal zaplatenia sumy 250,- eur (100%), súd mu priznal sumu 180,- eur (72%), vo zvyšku 70,- eur (28%) žalobu zamietol. Nakoľko miera úspechu navrhovateľa predstavuje 44 % (72% - 28 %), v takejto miere mu súd priznal aj náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd tak, že vo veci plne úspešnému navrhovateľovi priznal nárok na náhradu trov konania proti neúspešnému oprávnenému a to v plnej výške. O výške trov konania súd rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP, podľa ktorého o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

5. Uvedené rozhodnutie včas podaným odvolaním napadol len právny zástupca osoby povinnej platiť výživné domáhajúci sa jeho zmeny tak, že jemu sa prizná náhrada trov konania vo výške 20 %, ktoré je povinný zaplatiť navrhovateľ, pričom požadoval priznanie mu aj náhrady trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Rozhodnutie považuje za nesprávne z dôvodov, že súd prvej inštancie nesprávne postupuje pri určovaní základu pre výpočet pomeru úspechu alebo neúspechu sporových strán v konaní, čo zásadne ovplyvňuje správnosť rozhodnutia o stanovení úspechu sporových strán. Navrhovateľ sa domáhal určenia výživného vo výške 250,-Eur, priznané mu bolo vo výške 180,-Eur. Za účelom objektívneho a spravodlivého posúdenia úspechu jednej zo strán sporu súd prvej inštancie opomenul, že v konaní bolo jednoznačne preukázané (a v rozsudku konštatované), že oprávnený ako otec navrhovateľa tomuto platil od rozvodu s matkou navrhovateľa výživné v sume 80,-Eur mesačne (nakoľko výživné nebolo určené v rozvodovom konaní z dôvodu plnoletosti navrhovateľa), z ktorej skutočnosti potom logicky vyplýva, že navrhovateľ nemohol byť a ani nebol úspešný v sume priznanej súdom prvej inštancie, teda v sume 180,-Eur, ale len v sume 100,-Eur s poukazom na uhrádzané výživné vo výške 80,-Eur. V danom prípade aj napriek tomu, že konanie sa viedlo o určenie výživného, v skutočnosti z podstaty veci a z vykonaného dokazovania vyplynulo, že sa jednalo o zvýšenie výživného zo sumy 80,-Eur dobrovoľne plateného na sumu 250,-Eur, pričom súdom bolo v samotnom konaní rozsudkom v skutočnosti priznané „zvýšenie“ len vo výške 100,-Eur. S odkazom na uvedené úspech navrhovateľa predstavuje 40 % a jeho neúspech 60 %, vzhľadom na čo je potom potrebné dospieť k záveru, že v konaní bol nakoniec úspešný on v rozsahu 20 %, z ktorého dôvodu mu mala byť v takomto rozsahu náhrada trov konania priznaná.

6. Navrhovateľ vo vyjadrení k podanému odvolaniu poukázal na to, že odvolateľ sa snaží zbaviť svojej povinnosti, keď jeho argumentačnú líniu vidí za hranicou zdravého úsudku, keď uniklo jeho pozornosti, že za základ pre zistenie pomeru úspechu a neúspechu strán možno vziať výlučne to, čo bolo predmetom súdneho sporu v striktnom formálnom zmysle; procesné nóvum odvolateľa by v súdnej praxi viedlo k úplnému zániku právnej istoty, keď zohľadňovanie aj rôznych mimosúdnych plnení by spôsobovalo nemožnosť otázku trov spoľahlivo uzavrieť.

7. Odvolateľ sa k uvedenému vyjadreniu už nevyjadroval.

8. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania povinného a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako rozhodnutie (vo výroku) vecne správne a zároveň v odvolacom konaní úspešnému navrhovateľovi (v zmysle ust. § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP) priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keď o výške náhrady po právoplatnosti tohto rozhodnutia rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP). Nakoľko sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa v odôvodnení tohto (svojho) rozhodnutia len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie jeho správnosti uvádza nasledovné.

9. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

10. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

11. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. súd prizná strane náhrady trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

12. Zásada úspechu v spore sa premieta v ustanovení § 255 ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. „Úspech vo veci“ súd vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku.

13. Zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu) charakteristická pre sporové konania sa uplatní tak, že neúspešná strana sporu je povinná nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania, ktoré úspešnej strane vznikli. Ako už je uvedené vyššie, nejde však o náhradu všetkých trov, ktoré strana v konaní vynaložila, ale iba trov konania vymedzených v ustanovení § 251. To znamená všetkých trov, ktoré sú preukázané, odôvodnené, účelne vynaložené a ktoré vznikli v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

14. Procesný úspech sa určuje vo vzťahu k predmetu sporu úspechom (t. j. víťazstvom) v spore. Plný úspech v spore sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. Plný úspech v spore môže mať žalobca aj žalovaný. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, ktorý bol naposledy urobený vo veci samej (v prípade žaloby na plnenie ide nielen o istinu, ale aj o príslušenstvo), t. j. ak sa jeho žalobe vyhovel v celom rozsahu.

15. Pomer úspechu (miera úspechu) je základným meradlom pre nárok na náhradu trov. Ak mala strana plný úspech v spore, prizná sa jej celá náhrada trov konania. Ak žiadna zo strán nemala v spore plný úspech, má každá z nich úspech čiastočný, t. j. každá zo strán sporu (žalobca aj žalovaný) je sčasti úspešná a sčasti neúspešná. Ak mala strana úspech v spore len čiastočný, potom sa náhrada trov pomerne rozdelí.

16. Miera úspechu vo veci závisí od vzťahu meritórneho rozhodnutia k žalobnému petitu, ktorý bol naposledy urobený vo veci samej. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. mája 2013, sp. zn. 4 Mcdo/3/2012).

17. Podstatou argumentácie odvolateľa bolo, že súd prvej inštancie nemal pri posudzovaní úspechu porovnávať výšku výživného, ktorej sa domáhal navrhovateľ s potom súdom priznanou sumou výživného, teda $250 \text{ Eur} (100 \%) - 180 \text{ Eur} (72 \%) = 70 \text{ Eur} (28 \%)$, čo potom znamená, že navrhovateľ mal úspech v pomere 44% ($72 \% - 28 \%$), ale mal vychádzať z výpočtu $250 \text{ Eur} (100 \%) - 100 \text{ Eur} (60 \%) = 150 \text{ Eur} (40 \%)$, teda úspech bol 20% ($60 \% - 40 \%$), pretože dobrovoľne prispieval na výživné sumou 80 Eur, teda nie je správne vychádzať zo sumy 180 Eur, pretože reálny úspech navrhovateľa predstavuje rozdiel medzi sumou 250 Eur - 100 Eur.

18. Odvolací súd uvedenú námietku nepovažuje za právne relevantnú, pretože z ustálenej judikatúry ako aj z rozhodovacej praxe vyplýva, že pri hodnotení úspechu sa porovnáva meritórne rozhodnutie vo veci s posledným žalobným návrhom, ktorý bol vo veci urobený. Teda ak sa navrhovateľ domáhal určenia výživného vo výške 250 Eur a súd povinného zaviazal uhrádzať výživného vo výške 180 Eur, potom je potrebné chápať úspech navrhovateľa ako rozdiel sumy $250 - 180 = 70 \text{ Eur} (28 \%)$ a neúspech povinného potom predstavuje 28% , pričom je následne potrebné odpočítať neúspech povinného od úspechu oprávneného ($72 \% - 28 \% = 44 \%$). Vzhľadom na vyššie uvedené je potom zrejmé, že súd prvej inštancie správne postupoval pri výpočte pomeru úspechu vo veci, keď povinného zaviazal na náhradu nákladov oprávneného v rozsahu 44% .

19. Zo všetkých zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).